

Beszámoló a minőségellenőrzési bizottság 2023. évi tevékenységéről

A kamara minőségellenőrzési bizottsága (a továbbiakban: bizottság) 2023. évben 11 alkalommal ülésezett. A bizottsági ülések minden esetben határozatképesek voltak, és az ülésekről hitelesített jegyzőkönyv készült. A bizottság a munkáját egész évben a *Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény* (a továbbiakban: *Kkt.*) előírásai szerint végezte.

1. 2023. évi minőségellenőrzési és pénzmossási ellenőrzési terv végrehajtása

A bizottság

- a minőségellenőrök közreműködésével ellenőrizte és értékelte a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok és a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok érvényesülését;
- a lefolytatott minőségellenőrzések kapcsán 667 db határozatot rögzített (2024.04.16. állapot szerint.) Határozataiban szükség esetén alkalmazta a Kkt.-ban meghatározott intézkedéseket.
- a pénzmossás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésének és megakadályozásának, valamint az Európai Unió és az ENSZ biztonsági tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásának kamarai ellenőrzése tárgyában indított, a Kkt.) 5. §-ának 1) pontja szerinti kamarai hatósági eljárásokat lefolytatta, melynek során 84 határozatot hozott. (2024.04.16 állapot szerint.)

2. 2023. évi szakmai feladatok teljesítése a bizottság éves munkaterve alapján

a) Elfogadásra került a minőségellenőrzési módszertani kézikönyv 1. számú mellékletét képező minőségellenőrzési eljárási szabályzat melynek részletei az alábbiak:

- A bizottság az éves ellenőrzési terv elfogadását követően – az egyenletes munkaterhet és az ügyintézési határidők betarthatóságát szem előtt tartva – meghatározza az ellenőrzési időszak egyes hónapjaiban lefolytatható helyszíni ellenőrzések maximális számát. Az ellenőrzések maximális számát meghaladóan ellenőrzési időpont kizárólag a bizottság egyedi engedélye alapján rögzíthető.
- Az ellenőrzött legkésőbb a helyszíni ellenőrzés kezdetéig köteles digitalizált formában feltölteni a rendszerbe a következő dokumentumokat: kockázatbecslés (tervezési munkaprogram, kockázatfelmérés), lényegességi küszöbérték számítás dokumentumai, megbízás elfogadás/meghosszabbítás dokumentumai, a kockázatbecslése szerinti két fő vizsgálati terület végrehajtását összefoglaló munkalapok és a teljességi nyilatkozat.
- Amennyiben az ellenőr bizottsági tag, úgy az általa lefolytatott helyszíni ellenőrzéssel kapcsolatos ezen csoportvezetői feladatokat a bizottság által kijelölt másik bizottsági tag végzi el.

- Az egyes kérdőívek minősítése
 „Megfelelt”: a kérdésekre adott igen válaszok száma az igen és a nem válaszok összes számának legalább a 80,00 %-át eléri
 „Megfelelt, megjegyzéssel”: a kérdésekre adott igen válaszok száma az igen és a nem válaszok összes számának a 60,00 %-a és a 79,99 %-a közé esik
 „Nem felelt meg”: a kérdésekre adott igen válaszok száma nem éri el az igen és a nem válaszok összes számának a 60,00 %-át
 Egyedi megbízás ellenőrzésénél több megbízás kiválasztása esetén a minőségellenőrzés eredményét a legalacsonyabb százalékos eredményt elérő egyedi megbízás minőségellenőrzési eredménye alapján kell meghatározni.

Kamarai tag könyvvizsgáló esetén	
Alkalmazott kérdőív kérdéseire adott igen válaszok aránya az igen és nem válaszok összes számához képest	Az alkalmazható pénzbírság mértéke az (58) pontban részletezett körülmények mérlegelésével
<u>40,00-59,99 %</u> 40-59%	<u>150</u> 100 ezer forinttól a kamarai tag könyvvizsgáló éves jövedelmének 10 %-áig, de legfeljebb 600 ezer forintig terjedhet
<u>20,00-39,99%</u> 20-39%	<u>450</u> 300 ezer forinttól a kamarai tag könyvvizsgáló éves jövedelmének 30 %-áig, de legfeljebb <u>1 millió</u> 900 ezer forintig terjedhet
<u>0-19,99%</u> 0-19%	<u>600</u> 400 ezer forinttól a kamarai tag könyvvizsgáló éves jövedelmének 50 %-áig, de legfeljebb 100 millió forintig terjedhet

Amennyiben az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló azonos tárgyú (egyedi megbízás ellenőrzésére, vagy belső minőségellenőrzési rendszer ellenőrzésére kiterjedő) legutóbbi minőségellenőrzése is „nem felelt meg” eredménnyel zárult, úgy az alkalmazható pénzbírság mértéke valamennyi kategóriában a 40-59%, illetve a 20-39 %-os eredmény esetén is 600 ~~400~~ ezer forinttól a kamarai tag könyvvizsgáló éves jövedelmének 50 %-áig, de legfeljebb 100 millió forintig terjedhet.

Előzőek alkalmazásában több két megbízatás kiválasztása esetén a legalacsonyabb az ~~alacsonyabb~~ százalékos eredményt tartalmazó kérdőív igen válaszainak arányát kell figyelembe venni.

Könyvvizsgáló cég esetén	
Alkalmazott kérdőív kérdéseire adott igen válaszok aránya az igen és nem válaszok összes számához képest	Az alkalmazható pénzbírság mértéke az (58) pontban részletezett körülmények mérlegelésével
<u>40,00-59,99 %</u> 40-59%	<u>150</u> 100 ezer forinttól az ellenőrzés alá vont éves nettó árbevételének 10 %-áig, de legfeljebb 600 ezer forintig terjedhet

20,00-39,99% 20-39%	450 300 ezer forinttól az ellenőrzés alá vont éves nettó árbevételének 30 %-áig, de legfeljebb <u>1 millió 900</u> ezer forintig terjedhet
0-19,99% 0-19%	600 400 ezer forinttól az ellenőrzés alá vont éves nettó árbevételének 50 %-áig, de könyvvizsgáló cég esetében legfeljebb 500 millió forintig, egyéni vállalkozóként könyvvizsgálói tevékenységet folytató kamarai tag könyvvizsgáló esetében 100 millió forintig terjedhet

Amennyiben az ellenőrzés alá vont belső minőségellenőrzési rendszer ellenőrzésére kiterjedő legutóbbi minőségellenőrzése is „nem felelt meg” eredménnyel zárult, úgy az alkalmazható pénzbírság mértéke valamennyi kategóriában 600 400 ezer forinttól az ellenőrzés alá vont éves nettó árbevételének 50 %-áig, de könyvvizsgáló cég esetében legfeljebb 500 millió forintig terjedhet.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától történő eltiltás alkalmazására kizárólag abban az esetben kerülhet sor, amennyiben

- a minőségellenőrzés során alkalmazott kérdőív – két megbízatás kiválasztása esetén az alacsonyabb százalékos eredményt tartalmazó kérdőív – kérdéseire adott igen válaszok aránya nem éri el a 20%-ot és/vagy
- az ellenőrzés alá vont azonos tárgyú (egyedi megbízás ellenőrzésére, illetve belső minőségellenőrzési rendszer értékelésére kiterjedő) legutóbbi minőségellenőrzése is „nem felelt meg” eredménnyel zárult.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától történő eltiltás az (58) pontban részletezett körülmények mérlegelésével 3 évig terjedhet azzal, hogy az eltiltás mértéke fő szabály szerint

- az a) pont szerinti esetben 2 év
 - a b) pont szerinti esetben 40,00-59,99 % közötti eredmény esetén 1 év, 20,00-39,99 % közötti eredmény esetén 2 év, 0-19,99 % közötti eredmény esetén 3 év.
- A minőségellenőrzésre, illetve a csoportvezetői felülvizsgálatra elszámolható idő a következő: a csoportvezetői felülvizsgálat során úgymint (egyedi megbízások ellenőrzése, illetve belső minőségellenőrzési rendszer értékelése) 1 óra.

b) A pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló könyvvizsgálói tevékenység, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásának kamarai ellenőrzéséről szóló szabályzat módosítása

A pénzmosság elleni törvény alapján felügyeletet ellátó szervek munkacsoporti üléseinek, valamint a Pénzmosság Elleni Koordinációs Tanács üléseinek tapasztalatai alapján – a Moneyval országvizsgálatra is figyelemmel – a kamarai felügyeleti/ellenőrző tevékenység bizonyos mértékű szigorítása, a kockázatalapú kiválasztás erősítése vált szükségessé.

Előzőekre figyelemmel a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló könyvvizsgálói tevékenység, valamint az Európai Unió és az

ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásának kamarai ellenőrzéséről szóló szabályzat módosítása történt:

- A rendkívüli ellenőrzés megindítására okot adó tényre vonatkozó jelzés érkezhetsz a Pmt. 5. § (1) bekezdése szerinti felügyeletet ellátó szervektől is.
- A bizottság minden évre ellenőrzési tervet készít, melyet az elfogadástól számított nyolc napon belül, de legkésőbb tárgyév augusztus 31-éig nyilvánosságra hoz a kamara honlapján. *A bizottság a terv szerinti ellenőrzésre kockázatelemzés alapján olyan szolgáltatókat választ, amelyek esetében különösen, de nem kizárólagosan az alábbi kockázati tényezők valamelyike felmerül:*
 - ❖ a szolgáltatónál még nem, vagy 3 évnél régebben került sor ellenőrzésre;
 - ❖ a szolgáltató az utolsó kamarai adatszolgáltatása szerint – a kamarai szolgáltatók átlagos megbízásszámához képest – jelentős számú könyvvizsgálati ügyféllel rendelkezik;
 - ❖ a szolgáltató rendelkezik magas kockázati besorolású könyvvizsgálati ügyféllel;
 - ❖ a szolgáltatónál korábban a kamara vagy más felügyeletet ellátó szerv megállapította a Pmt. szerinti bejelentési kötelezettség elmulasztását.
- A minőségellenőr az ellenőrzés keretében az ellenőrzés alá vont szolgáltatót a helyszínen szűrőpróbaszerűen kiválasztott legalább 3 (ennél kevesebb ügyfél esetén valamennyi) könyvvizsgálati ügyfél vonatkozásában iratok és nyilvántartások bemutatására kötelezheti azzal, hogy az ellenőrzésnek az alacsony vagy magas kockázati besorolású könyvvizsgálati ügyfelekre mindenképpen ki kell terjednie.

c) A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége elfogadta a minőségellenőri vizsgaszabályzatot, melynek hatályba lépése 2023. június 22.

A vizsgák a meghirdetett napokon 2023. szeptember 5-én és szeptember 12-én sikeresen lezajlottak. A vizsgán 36 fő minőségellenőr vett részt.

d) Változott a PMT kérdőív:

60/2023. (06.16.) számú elnökségi határozat: A Magyar Könyvvizsgálói Kamara Elnöksége megtárgyalta és az előterjesztés szerint elfogadta a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló könyvvizsgálói tevékenység, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásának kamarai ellenőrzéséről szóló szabályzat 15. pontja szerinti ellenőrzési kérdőívet, amely 2023. július 1-jén lép hatályba azzal, hogy az azt követően induló kamarai ellenőrzések során kell alkalmazni. A hatályba lépéssel egyidejűleg a 2019. szeptember 27-én elfogadott ellenőrzési kérdőív hatályát veszíti.

e) A minőségellenőrök óradíjának emelése

101/2023. (12.08.) számú elnökségi határozat alapján a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Elnöksége a minőségellenőrök óradíját 2023. október 1-jei hatállyal 14.000.-Ft-ban állapította meg.

3. Oktatások

A bizottság minden évben kiemelt szakmai feladatának tekinti az ellenőrzési tapasztalatok összegzését és átadását a könyvvizsgáló és minőségellenőr kollégák számára.

Minőségellenőrök kötelező éves továbbképzése

A Minőségellenőrzési Bizottság 2023. június 22-23. napokon megtartotta éves konferenciáját a siófoki Residence Hotelben, melyen részt vettek a minőségellenőrök mellett előadóként is a Pénzügyminisztérium Számviteli és Közfelügyeleti Főosztály munkatársai, a Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöke, alelnöke, valamint a Szakértői Bizottság is.

Dr. Pál Tibor a kamara elnöke, „a változás elkezdődött” című előadásával nyitotta meg a szakmai napot. Kihangsúlyozta fontosságát az információáramlásnak, kommunikációnak és legfőképp a támogatásnak. Előadásában tájékoztatást adott a kamarai adatok alakulásáról. Beszámolójában érintette a könyvvizsgálói versenypiac jellemzőit, a szabályozás változásait, valamint kiemelte a lehetőségeket, célokat. A Számviteli és Közfelügyeleti Főosztály osztályvezetője és kormányfőtanácsosa beszámolt a közfelügyeleti ellenőrzések eredményeiről és javaslatokkal készültek a minőségellenőrök számára.

A szakmai rendezvényen kiemelt hangsúlyt kapott a minőségellenőrök vizsgáztatása, melynek szabályzata 2023. június 22-én lépett hatályba. Mádi-Szabó Zoltán a minőség-ellenőrzési bizottság elnöke és Vincze László szakmai munkatárs előadásai vizsgafelkészítő jelleggel készültek, több blokkban elemezték a gyakorlati példákat, standardok alkalmazását, valamint az általános és módszertani kérdéseket.

A konferencia második napján folytatódott a vizsgafelkészítő előadássorozat. Dr. Dinnyei Annamária jogász a minőségellenőrzési folyamat jogi aspektusait ismertette, ezt követte Dr. Simon-Petró Eszter jogász PMT szabályzat változásai tárgyú előadása. Tóthné Rákosa Erika bizottsági tag a minőségellenőrzési szoftver aktualitásairól, informatikai kérdésekről készített bemutatót. Gáberné Szellem Éva bizottsági tag az eljárásrend témakörét emelte ki prezentációjában, míg Csanaky Tünde bizottsági tag a MER és az új PMT, PVKIT és AFAD módszertanát járta körül előadásában.

2023. évben elvégzett egyéb oktatási feladatok:

- A 2022. évi minőség-ellenőrzés során továbbképzésre kötelezettek oktatási anyagának elkészítése, a két napos képzés megszervezése és megtartása a közfelügyeleti hatósággal közösen.
- Időpontja: 2023. szeptember 6-7.
- Helyszín: Pénzügyminisztérium, 1051 Budapest, József nádor tér 2-4.

4. Kapcsolattartás

A bizottság 2023-ban is kapcsolatot tartott többek között a helyi szervezetekkel, a Szakértői bizottsággal, valamint a Közfelügyeleti Hatósággal.